

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

شماره : ۹۹۵۰/۲۲۰/۱۹۰۶۱۴
تاریخ : ۱۳۹۸/۰۶/۲۴
پیوست : دارد

بسمه تعالی

معاونت محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی
مدیرکل محترم جهاد کشاورزی خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان صنعت ، معدن و تجارت خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان برنامه و بودجه خراسان رضوی
ریاست محترم اتاق بازرگانی ، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان صدور خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی
ریاست محترم انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی
موضوع: ارسال خبرنامه هفتگی اقتصادی ترکمنستان شماره ۲۳

با سلام؛

احتراماً، به پیوست تصویر بیست و سومین خبرنامه هفتگی اقتصادی ترکمنستان، شامل خبرهای اقتصادی داخلی و خارجی آن کشور واصله از سفارت جمهوری اسلامی ایران در عشق آباد جهت ملاحظه و بهره برداری مقتضی ارسال می گردد.

از طرف

غلامعباس ارباب خالص

مشاور وزیر و رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در مشهد

محمود صادقی

معاون امور سیاسی و اقتصادی نمایندگی وزارت امور خارجه در مشهد

رونوشت :

- جناب آقای باقری مقدم دستیار محترم وزیر در امور اوراسیا
- جناب آقای معصومی فر مدیر کل محترم هماهنگی و پایش روابط اقتصادی دوجانبه
- جناب آقای احمدی سفیر محترم جمهوری اسلامی ایران در عشق آباد
- جناب آقای جعفری سرکنسول محترم جمهوری اسلامی ایران - مرو

باسمه تعالی

خبرنامه هفتگی اقتصادی شماره ۲۳

اهم اخبار اقتصادی داخلی و خارجی ترکمنستان از تاریخ ۱۳۹۸/۶/۱۶ لغایت ۱۳۹۸/۶/۲۲

الف - اخبار اقتصادی و اجتماعی داخلی ترکمنستان :
ثبت ۷ مورد معامله در هفته گذشته در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان

در هفته گذشته ۷ مورد معامله در بازار بورس کالا و مواد اولیه ترکمنستان به ثبت رسید. با ارز خارجی تجاری از امارات و افغانستان گاز مایع تولید شده در مجتمع پالایشگاهی ترکمن باشی و پالایشگاه نفت سیدی و تجاری از فدراسیون روسیه کاربامید را خریداری کردند. مبلغ کل معاملات ۱۳ میلیون و ۱۳۴ هزار دلار بوده است. تجار ترکمنی گرانول و فیلم PP را به مبلغ ۸۰۸ هزار منات خریداری کردند.

تعیین ترکیب اعضای ترکمنی کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی بین ترکمنستان - آذربایجان

در راستای توسعه همکاری های اقتصادی، تجاری، فنی و فرهنگی بین ترکمنستان و جمهوری آذربایجان، رئیس جمهور این کشور طی فرمانی ترکیب طرف ترکمنی این کمیسیون را تایید و مصوبه آنرا امضاء کرد.

بررسی مسائل اقتصادی در نشست کابینه وزرای ترکمنستان

در نشست کابینه وزرای ترکمنستان با محوریت رسیدگی به برخی مسائل مهم اقتصادی، مسائلی به شرح ذیل مطرح گردید: وزیر امور خارجه این کشور درباره تمهیدات لازم جهت آمادگی برای شرکت هیأت طرف ترکمنی در هفتاد و چهارمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تاریخ ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۹ در شهر نیویورک و جهت گیری های مهم ترکمنستان در این اجلاس منجمله صلح همگانی، تحکیم پایداری و امنیت، پیشنهاد ترکمنستان برای برگزاری همایش بین المللی صلح، امنیت و توسعه در ماه دسامبر سال آینده در عشق آباد، پیشنهاد ترکمنستان مبنی بر ارائه طرح قطعنامه اعلام سال ۲۰۲۱ بعنوان « سال صلح و اعتماد متقابل »، پیشنهاد ترکمنستان مبنی بر بررسی امکان برگزاری هرچه سریعتر همایش سطح عالی سازمان ملل متحد در خصوص توسعه، برنامه ریزی ترکمنستان برای ارائه طرح «ترانزیت مطمئن و پایدار انرژی و نقش آن در تأمین توسعه پایدار و همکاری های بین المللی»، پیشنهاد ترکمنستان مبنی بر برگزاری نشست بین المللی وزیران کشورهای درحال توسعه فاقد دسترسی به دریا در سال ۲۰۲۰، برنامه ریزی ترکمنستان جهت ارائه پیشنهاد برای تدوین برنامه جدید محیط زیست خزر سازمان ملل متحد گزارشی را ارائه داد.

ارائه گزارش درباره تمهیدات لازم جهت آمادگی برای برگزاری هشتاد و سومین اجلاس شورای اقتصادی کشورهای مشترک المنافع در تاریخ ۱۳ سپتامبر سال جاری در عشق آباد و همچنین تمهیدات لازم جهت آمادگی برای برگزاری همایش علمی- کاربردی تحت عنوان «توسعه پایدار اقتصادی- اجتماعی ترکمنستان» بمناسبت بیست و هشتمین سالگرد استقلال ترکمنستان در تاریخ ۱۴ سپتامبر ۲۰۱۹؛

بررسی موضوع مدرن سازی مجموعه پالایشگاه نفت ترکمن باشی بمنظور ارتقاء سطح تولید محصولات نفتی ؛

ارائه گزارش درباره روند پیشبرد امور در اتحادیه صنعتگران و بازرگانان، روند اجرایی نمودن راهکارهای حمایتی دولت از تجار خرد و متوسط و تمهیدات پیش رو جهت گسترش زمینه تولیدات صادراتی به جایگزین کالاهای وارداتی خارجی؛

افزایش محصولات کشاورزی در سالجاری در راستای تحقق برنامه خودکفائی در این بخش

تولید محصولات کشاورزی در کشور ترکمنستان سالجاری به طور محسوسی افزایش یافته است که بیشترین محصولات زراعی توسط بخش خصوصی کشور تولید میشود. حجم و نوع محصولات زراعی و دامی که برای تأمین نیازهای سالیانه در نظر گرفته شده است، در برنامه ای که توسط دولت اعلام شده، تعیین گردیده است.

این برنامه با در نظر گرفتن بهره وری از محصولات زراعی و ویژگی های خاک و شرایط آب و هوایی هر منطقه تدوین شده است و به کارشناسان و متخصصان بخش های ساختاری وزارت کشاورزی و حفاظت طبیعی کمک می کند تا نسبت به تأمین آن تلاش نمایند. برنامه ریزی تولید محصولات کشاورزی با ارزیابی سودآوری مجموعه کشاورزی همراه است. ادارات شهرستانها با اجاره کنندگان زمین کشاورزی توسط بخش خصوصی، اتحادیه های کشاورزی و همچنین صاحبان اراضی بر اساس اجاره نامه بلند مدت برای تولید مقادیر لازم محصولات کشاورزی و جهت خرید تضمینی از سوی دولت از کشاورزان و تولیدکنندگان قرارداد منعقد نماید.

وزارتخانه کشاورزی و حفظ محیط زیست نیز با درخواست مقامات استانی و شهرستانی نسبت به تهیه بذر، کود شیمیایی و خدمات فناوری را با شرایط مفید به تولید کنندگان محصولات کشاورزی ارائه دهند. تولید محلی در شرایط سازگار با محیط زیست و با فن آوری کشت می شود و بین قیمت و کیفیت رابطه بهینه برقرار است. بنابراین مصرف کنندگان، میوه و سبزیجات تولید شده در کشور را ترجیح می دهند. تا بعضی از محصولات از مقدار پیش بین شده در پایان ماه آگوست امسال، عملکرد تولید محصولات زراعی و دامی از رشد بسیار خوبی برخوردار بوده و حجم تولید برنامه افزایش داشته است، بطوری که بعضی از محصولات تا ۳۶/۵ درصد از حجم برنامه ریزی شده تولیدشان افزایش داشته است.

تمام محصولات میوه، سبزیجات قبل از فروش تحت آزمایش های میکروبیولوژی قرار می گیرند. به همین دلیل است که سطح اعتماد مصرف کنندگان به تولید محلی بسیار بالاست. شبکه مدرن انبارهای تخصصی با تجهیزات انجماد و سیستم دما و رطوبت اتوماتیک، خطوط بسته بندی برای ذخیره سازی سبزیجات و میوه ها ساخته شده است. همچنین بخش دولتی تولید محصولات کشاورزی خود را افزایش می دهد.

تولید نوع جدید سیمان در ترکمنستان در راستای رسیدن به خود کفائی و اجرای سیاست

صادرات به جایگزینی واردات

کارخانه سیمان لباب، تولید تعداد جدید سیمان M-500 - D-20 و M-400 - D-20 را آغاز کرد. این نوع سیمان اصلاح شده با مواد افزودنی پودر بازالیت (ساخته شده از مواد اولیه محلی) است که باعث ایجاد اثر مثبت در خصوصیات مکانیکی و فیزیکی بتن می شود. این امر باعث افزایش دوام، چگالی، مقاومت در برابر سرما و همچنین کاهش هزینه ها می شود. علاوه بر این، استفاده از مؤلفه معدنی در مخلوط بتن اثر منفی محیط را به حداقل می رساند.

به زودی کلیه کارخانه های تولیدی کشور تولید سیمان جدید را آغاز می کنند. بستگی به نیاز مشتری، کارخانجات می توانند انواع دیگر سیمان را با توجه به شرایط فنی و کیفیت تولید خود، که مطابق با استانداردهای جهانی است، تولید کنند.

در حال حاضر، بیشترین سیمان های مورد نیاز **M-400**، **M-500** و **M-400** مقاوم در برابر سولفات که تولید می شود، در تاسیسات هیدروپنی مورد استفاده قرار می گیرد. علاوه بر این، کارخانه تولید سیمان کایاتا سیمان پرتلند **DPC - 1 - 100** را تولید می کند که در صنعت نفت و گاز مورد استفاده قرار می گیرد.

پیش از این سنگ معدن تولید سیمان وارداتی بود. طبق برنامه دولتی جایگزینی واردات، کارشناسان و متخصصان انستیتوی شیمی آکادمی علوم ترکمنستان به همراه متخصصان آژانس ترکمن صنعت و شرکت دولتی ترکمن ژئولوژی به بررسی قابلیت های منابع طبیعی سنگ معدن منطقه توکارکر پرداختند که به تولید آهن کمک می کند. مواد اولیه محلی، اکسید آهن، کاملاً جایگزین مواد وارداتی شده است و با جلوگیری از واردات سنگ آهن، سالانه میلیونها دلار صرفه جوئی ارزی می شود. تولید این بخش از صنعت مصالح ساختمانی در بازار خارجی با تقاضای زیادی روبرو است. امسال از تولیدات کارخانه سیمان لباب حدود ۱۶۰ هزار تن سیمان به ازبکستان و افغانستان صادر شده است.

وضعیت منابع انرژی ترکمنستان در دریای خزر از زبان مقامات این کشور

بنابه گفته مقامات ترکمنستان در حوزه انرژی این کشور هم اکنون حدود ۳۲ بلوک دارای مجوز با ذخایر پیش بینی شده در حدود ۱۱ میلیارد تن نفت و ۵/۵ تریلیون متر مکعب گاز در سواحل ترکمنستان در دریای خزر برای مناقصه های بین المللی عرضه داشته است. اولویت ترکمنستان انعقاد قراردادهای مشارکت در تولید است.

براساس برآوردهای محلی، بیش از ۸۰ درصد منابع بخش ترکمنستان در دریای خزر در اعماق بیش از ۳۰۰۰ متر واقع شده است. ترکمنستان سالانه حدود ۱۰ میلیون تن نفت تولید میکند. تولید نفت در ترکمنستان از سوی شرکت دولتی ترکمن نفت با مشارکت شرکتهایی از انگلیس، مالزی و امارات متحده عربی، چین، کشورهای اروپایی، ژاپن و کره جنوبی صورت میگیرد.

ارائه تسهیلات به بخش خصوصی جهت تولید کالا بجایگزینی واردات در ترکمنستان

اقدامات گسترده ای برای توسعه شرکتهای کوچک و متوسط برای تولیدات صادرات محور بجایگزینی واردات انجام شده و یا در حال انجام است. بر اساس برنامه ریزی انجام در چند سال گذشته، شبکه ای گسترده ای از امکانات همراه با ایجاد اشتغال جدید در بخش خصوصی مشغول فعالیت است. همچنین قرار است در آینده با اجرای برنامه تولیدی، کارخانه مدرن برای تولید انواع نیازها از جمله مواد غذایی کنسرو شده، تولید انواع جعبه و کارتن برای بسته بندیهای، قاب پنجره و

درهای آلومینیومی، لوله های پلی اتیلن و همچنین آجرهای تزئینی به تولید برسد. این برنامه همه استانها و مناطق کشور را در بر میگیرد.

در این زمینه با هدف توسعه اقتصادی استان لباب از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ با ارائه تسهیلات برای تولید آجرهای سرامیکی تزئینی در شهرهای گزاچاک، خلج، دیانوی و سیات افتتاح خواهد شد. به دو واحد برای تولید ۵۰ هزار تن مصالح ساختمانی در سال در شهرستان دولت لی تسهیلات اعطاء خواهد شد. بر اساس این برنامه، همچنین به بخش کشاورزی نیز تسهیلاتی ارائه میدهد. ساخت کارخانه شالی کوبی فرآوری برنج با ظرفیت تولید ۱۰ هزار تن در سال در مرحله نهایی است. مزرعه مدرن برای تولید ۵۰۰ تن مرغ و بیش از ۲ میلیون عدد تخم مرغ در سال در منطقه کوپتداغ احداث می شود. علاوه بر این احداث مجتمع های دامی مدرن نیز در این استان در دست اقدام است.

ساخت انواع باتری خودرو در ترکمنستان با همکاری بخش دولتی و

خصوصی

در راستای اجرای طرح صادرات بجایگزینی واردات، تولید باتری انواع خودروهای سبک و سنگین توسط متخصصان شرکت خصوصی گوکچی (Gokchy) با همکاری کنسرن دولتی ترکمن شیمی آغاز بکار کرد. از حدود سه قبل، تولیدکنندگان این کشور سال پیش شروع به اجرای پروژه تولید انواع کالاهای بجایگزینی وارداتی کرده اند، تجهیزات مدرن و پیشرفته برای تولید کالا را از ژاپن و ترکیه واردات کرده اند.

بنابه گفته مسئولین دست اندرکار این طرح تولیدی، باتریهای تولید ترکمنستان از کیفیت و اطمینان بالایی برخوردارند و در کلیه مناطق کشور دارای مشتری بوده و به فروش می رسد. کنسرن دولتی ترکمن شیمی اجزای لازم مواد اولیه را در اختیار تأسیسات خصوصی قرار می دهد. شرکت خصوصی گوکچی (Gokchy) که دارای حدود ۸۰ پرسنل عادی و متخصص است، روزانه حداکثر ۳۵۰ باتری خودرو تولید می کند. در حال حاضر، بازرگانان آلمان و افغانستان ابراز علاقه به تولید نهاد تجاری داشتند.

همچنین شرکت خصوصی **Ussat Yardamchy**، متخصص در زمینه تولید یک ماده جایگزین دیگر برای واردات که در زمینه تصفیه و میکروب زدائی آب آشامیدنی را در کارخانه شیمیایی تولید میکند. فعالین بخش شیمی ترکمنستان قصد دارند نه تنها نیازهای ترکمنستان را که بین ۹ تا ۱۰ هزار تن در سال است پوشش دهند، بلکه صادرات این ماده را نیز آغاز می کنند، زیرا منابع و قابلیت های فنی این کارخانه امکان ساخت تا ۱۵۰۰۰ تن را فراهم می کند.

در قالب اجرای سیاست اقتصادی صادرات بجایگزینی واردات، ترکمنستان قصد دارد تا با خرید تجهیزات و ماشین آلات و کارخانجات مدرن از کشورهای پیشرفته، نسبت به تولید انواع نیازهای اساسی این کشور اقدام نماید و کشور را از واردات بی نیاز کند.

ب- برگزاری کنفرانس، سمینار، همایش، نمایشگاه و اجلاس :
برگزاری نشست کاری با موضوع توسعه سیستم بانکی با حضور رئیس جمهور ترکمنستان

رئیس جمهور ترکمنستان یک نشست کاری با حضور رئیس بانک مرکزی آقای آنادوردی یف و رئیس بانک امور اقتصادی خارجه ترکمنستان آقای جباروف برگزار نمود. رسیدگی به مسائلی از قبیل وظایف مهم ادارات بانکی کشور، مسائل مربوط به برنامه ریزی ها برای چشم انداز توسعه اقتصادی و اجتماعی ترکمنستان برای سال های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۵، برنامه ورود به اقتصاد دیجیتال و جذب سرمایه گذاریها جهت اجرای طرح های مجموعه های اقتصادی کشور در دستور کار این نشست قرار گرفت و گزارشاتى بشرح ذیل از جانب مسئولین ارائه شد:

رئیس بانک مرکزی ترکمنستان گزارشی درباره مسائل تأمین اعتبار مالی برای ورود بخش اقتصاد کشور به حوزه دیجیتال، صنعتی سازی مجموعه های اقتصادی جامعه، ایجاد تحول بانکی و مالی در استان های کشور، تحکیم جایگاه بخش نفت و گاز ترکمنستان در جهان، توسعه حوزه حمل و نقل و ترانزیت، نتایج تمهیدات اندیشیده شده جهت افزایش میزان محصولات صادراتی و محصولات جایگزین کالاهای وارداتی، توسعه زمینه های آموزشی، بهداشت و درمان، اجرای مجموعه راهکارها درخصوص تکامل امور بانکی منجمله دسترسی به خدمات بانکی، پایداری ارزش پول ملی منات، جذب سرمایه گذاری ها، تکامل زمینه مبادلات غیر نقدی با بهره گیری از تکنولوژی مدرن و روش های جدید ارائه داد.

سپس رئیس بانک امور اقتصادی خارجی ترکمنستان گزارشی درباره امور درحال انجام بمنظور تحکیم همکاری های مثمرتر با سازمان های مالی بین المللی با هدف کسب تجارب پیشرفته، اجرایی نمودن طرح های سرمایه گذاری در بخش های راهبردی اقتصاد ملی، جذب سرمایه گذاری های مجموعه بازرگانان خارجی خواهان همکاری با ترکمنستان، تمهیدات اندیشیده شده جهت گسترش میزان همکاری ها در زمینه پرداختهای بین المللی توسط مستر کارت ارائه داد.

رئیس جمهور ترکمنستان با استماع گزارشات ارائه شده، توسعه خدمات مربوط به سرمایه گذاریها در موضوع همکاری با بانکهای خارجی و موسسات مالی بین المللی را از وظایف مهم بانک مرکزی و بانک امور اقتصادی خارجی برشمرد و بر ضرورت گسترش روابط موجود و برقراری روابط جدید با بانکها و موسسات خارجی و بین المللی تأکید نمود.

برگزاری همایش بهداشتی و درمانی ترکمنستان و آلمان

عشق آباد میزبان هشتمین همایش بهداشتی و درمانی ترکمنستان و آلمان بود. این همایش به عنوان بخشی از توافق نامه همکاری بین وزارت بهداشت و صنایع پزشکی ترکمنستان و وزارت بهداشت فدرال جمهوری فدرال آلمان برگزار می شود. در این همایش پزشکان مشهور، اساتید کلینیک های معتبر آلمان و از طرف ترکمنستان، روسا و نمایندگان آژانس های دولتی و مراکز علمی-کلینیکی، مراکز بهداشتی درمانی و دانشگاه علوم پزشکی ترکمنستان حضور داشتند. بنابه گفته مقامات بهداشت و درمان ترکمنستان، تداوم این نشستها، بستر موثری برای توسعه مشارکت در حوزه پزشکی بین دو کشور بوجود آورده است. در مراسم افتتاح این همایش، رئیس هیئت آلمانی به نمایندگی از هیئت خود، از رئیس جمهور ترکمنستان به دلیل اعتماد بالای وی به شرکای آلمان که به طور فعال در اجرای تغییرات اساسی در سیستم مراقبت های بهداشتی و درمانی ترکمنستان حضور دارند، تشکر و قدردانی به عمل آمد.

در روز اول این همایش، مباحثی از جمله مراقبت از نوزادان کوچک به عنوان نمونه بهترین اقدامات مرکز علمی و کلینیکی عشق آباد برای بهداشت مادران و کودکان مورد بررسی قرار گرفت که متخصصان آن با همکاران آلمانی همکاری نزدیکی دارند. موضوع روماتولوژی کودکان از سوی پزشکان مرکز علمی و بالینی قلب و عروق مطرح شد. گزارشاتى دیگرى از متخصصان برجسته مراکز درمانی ترکمنستان در مورد مشکلات خاص مختلفی که پزشکان در موارد دشوار با

آن روبرو هستند، بیان شد. استفاده از اسلایدها و مطالب ویدئویی در طول گزارشات، باعث ارزیابی بصری تعدادی از نوآوری های بکار گرفته شده در کلینیک های ترکمنستان و آلمان که به نجات جان بیماران و احیای سلامت آنها کمک می کنند، مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

روز دوم این همایش به پزشکی دیجیتالی و فناوریهای پیشرفته اختصاص داشت که بطور فزاینده ای در موسسات پزشکی ترکمنستان مورد استفاده قرار می گیرد. این کشور برای توسعه سیستم مراقبت های بهداشتی دیجیتالی برای سالهای ۲۰۱۹-۲۰۲۵، یک برنامه تدوین کرده است که تجهیزات ارتباطات فیبر نوری و تجهیزات مورد نیاز مؤسسات پزشکی از جمله رایانه و تجهیزات اطلاع رسانی آن را در دست تهیه دارد.

برگزاری همایش علمی و نمایشگاه بین المللی توسعه صنایع نیروی ترکمنستان

نمایشگاه و کنفرانس بین المللی انرژی با عنوان " اصول اساسی توسعه صنعت انرژی ترکمنستان " با پیام رئیس جمهور ترکمنستان برگزار شد. وزارت نیروی ترکمنستان با همکاری اتاق بازرگانی و صنایع این کشور همایش علمی و نمایشگاه بین المللی تحت عنوان «مسیرهای اصلی توسعه صنایع نیروی ترکمنستان» را برگزار کرد. متخصصین و کارشناسان وزارتخانه های مربوطه ترکمنستان و ادارات آنها، اعضاء اتحادیه صنعتگران و بازرگانان، تجار ترکمن و نمایندگان شرکت های خارجی در این نمایشگاه شرکت داشتند.

رئیس جمهور ترکمنستان در پیام خود خطاب به شرکت کنندگان در این نمایشگاه و کنفرانس بین المللی گفت: "من افتتاح این نمایشگاه و کنفرانس بین المللی علمی را تبریک می گویم. وی اظهار داشت که صنعت انرژی یکی از بخش های پیشرو در اقتصاد ملی است. واقعیت این است که در کنار تلاش های صورت گرفته برای تقویت پایه فنی صنعت برق در چارچوب اصلاحات دولت، معرفی فن آوری های جدید در این صنعت و آموزش متخصصان با مهارت بالا، سرمایه گذاریهای کلانی صورت گرفته است. ما اهمیت ویژه ای به توسعه این بخش قائل هستیم، چون شرایط مطلوبی برای مدرن سازی صنعت و تقویت پتانسیل اقتصادی کشور ایجاد میکند.

معرفی فن آوری ها و نوآوری های پیشرفته در تولید و ایجاد شرایطی برای توسعه هرچه بیشتر کشور از جمله اصلی ترین دستورالعمل ها برای اجرای برنامه ها و پروژه های کلان برای نوسازی کشور است. امروزه، هنگامی که مصرف انرژی در سرتاسر جهان افزایش می یابد، کشورهای زیادی ابراز علاقه خود را برای همکاری با ترکمنستان در زمینه انرژی الکتریکی نشان ابراز می دارند که این امر به خوبی نشان دهنده مسیر در حال رشد کشورمان در صنعت برق جهت توسعه اقتصاد ملی در بازار پر اهمیت جهانی انرژی است.

در کنار پروژه بزرگ احداث خط لوله انتقال گاز ترکمنستان - افغانستان - پاکستان - هند، خط انتقال برق ترکمنستان - افغانستان - پاکستان نیز در حال اجرا است. اجرای این پروژه نه تنها برای کشورهای شرکت کننده بلکه برای منطقه از اهمیت بالایی برخوردار است.

رئیس جمهور ترکمنستان در پایان سخنان خود گفت: من اطمینان دارم، شرکت های خارجی و بازرگانان علاقمند به توسعه همکاری سازنده در بخش انرژی که در این نمایشگاه و کنفرانس علمی

بین المللی شرکت کرده اند می توانند با مبادله تجربیات خود در این نمایشگاه و همایش علمی که از اهمیت ویژه ای برخوردار است، در اجرای پروژه های مورد علاقه، بطور دوجانبه با کشور ما همکاری داشته باشند.

ترکمنستان برنامه توسعه صنعت برق ترکمنستان خود را بین سالهای ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ را تنظیم نمود و براساس این برنامه قرار است که ۶ نیروگاه جدید در مناطق مختلف کشور ساخته شود. در حال حاضر برق ترکمنستان به افغانستان و ایران صادر می شود. پروژه احداث خط برق ولتاژ ۵۰۰ کیلوولت در مسیر ترکمنستان - افغانستان - پاکستان در دست اجرا است. در همین حال این کشور، چشم انداز آینده صادرات برق به بازارهای قفقاز و آسیای میانه نیز در دست بررسی دارد.

همچنین بر اساس برنامه ۷ ساله توسعه کشور، پیش بینی می شود که کل حجم برق تولید شده در ترکمنستان تا سال ۲۰۲۴ به ۳۳ میلیارد کیلووات ساعت افزایش یابد که این رقم تقریباً ۳۰ درصد از رقم فعلی بیشتر است. اخیراً بانک توسعه آسیا (ADB) مبلغ ۵۰۰ میلیون دلار برای اجرای پروژه انتقال برق به ترکمنستان اختصاص داده است. این خط انتقال که در این چارچوب احداث می شود، با افزایش تولید انرژی هم برای مصرف کنندگان داخلی و هم کشورهای همسایه در زمینه مصرف برق از جمله افغانستان اطمینان بخش خواهد بود.

ج- روابط دوجانبه و چندجانبه اقتصادی ترکمنستان :

مذاکره ترکمنستان و بلاروس جهت همکاری در بخش های پزشکی و آموزش و

پرورش

آگامیرادوف معاون نخست وزیر ترکمنستان در امور بهداشت و درمان، آموزش، علوم و ورزش با اولگ تابانیووف سفیر بلاروس در ترکمنستان دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار طرفین در مورد موضوعات مهم توسعه همکاریهای بلاروس و ترکمنستان در زمینه مراقبت های بهداشتی، آموزش، علوم و ورزش بحث و گفتگو کردند.

همچنین در دیدار معاون وزیر بهداشت بلاروس ناتالیا ژوکووا و وزیر بهداشت و صنایع پزشکی ترکمنستان نورمحمد آمان اف در ماه ژوئیه در عشق آباد برگزار شد. طرفین با توجه به تعامل در پیشگیری از بیماریهای غیر واگیر، سازماندهی اقدامات پزشکی مشترک بر اساس مراکز تخصصی علمی و عملی پزشکی دو کشور را مورد بررسی قرار دادند. علاوه براین، طرفین نسبت همکاری برای تهیه منابع متقابل مواد اولیه کارخانجات و سایر مؤلفه های طبیعی و مصنوعی برای تولید داروها و محصولات پزشکی نهایی ابراز علاقه کردند.

نشست نماینده ترکمنستان در ژنو در زمینه تقویت همکاری با سازمان

تجارت جهانی

نماینده ترکمنستان در مقر اروپائی سازمان ملل در ژنو با نمایندگان سازمانها بین المللی تخصصی در زمینه توسعه تجارت بین المللی و همکاری های اقتصادی این کشور با سازمانهای مذکور دیدار و گفتگو کرد. این نشست به عنوان بخشی از ادامه کار برای تقویت همکاری بین ترکمنستان و سازمان تجارت جهانی برگزار شد.

در این زمینه، نماینده ترکمنستان مذاکراتی را با نمایندگان سازمان تجارت جهانی، کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (UNCTAD)، مرکز تجارت بین المللی (آژانس همکاری فنی UNCTAD و WTO) و کمیسیون

سازمان اقتصادی اتحادیه اروپا انجام داد. لازم به ذکر است، رئیس جمهور ترکمنستان هیئتی مرکب از مسئولین دولتی را جهت بررسی موضوعات مرتبط با عضویت ترکمنستان در سازمان تجارت جهانی تعیین کرده است.

ملاقات وزیر امور خارجه عربستان سعودی با رئیس جمهور و وزیر امور خارجه ترکمنستان

هیئتی به سرپرستی امیر ترکی بن محمد بن فهد وزیر امور خارجه عربستان سعودی که به عشق آباد سفر نموده است، با قربانقلی بردی محمداف رئیس جمهور ترکمنستان دیدار و گفتگو کرد. در طی این مذاکرات، طرفین در مورد توسعه روابط سیاسی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی بین دو کشور بحث و گفتگو کردند. همچنین موضوع تقویت روابط بین پارلمان دوکشور نیز مورد بحث قرار گرفت.

رئیس جمهور ترکمنستان از شرکای عربستانی دعوت کرد تا اجرای پروژه های مشترک در بخش نفت و گاز، صنایع شیمیایی و کشاورزی در این کشور را مورد بررسی قرار دهند. همچنین برگزاری جلسات منظم و همایش های تجاری نیز مورد تأکید قرار گرفت.

در ادامه، طرفین در مورد وضعیت روابط ترکمنستان و عربستان سعودی در حال حاضر از جمله در حوزه های انرژی، صنایع شیمیایی، تجاری، آموزشی و فرهنگی به مذاکره پرداختند و خاطرنشان کردند که دولتهای هر دو کشور به تقویت روابط متقابل برادرانه بین دو کشور اهمیت ویژه ای قائل هستند.

وزیر امور خارجه عربستان نیز به نقش اساسی ترکمنستان در حفظ امنیت انرژی منطقه ای و همگرایی اقتصادی اشاره کرد.

وزیر امور خارجه عربستان در ادامه سفر خود به ترکمنستان، با رشید مرودوف معاون کابینه وزیران ترکمنستان و وزیر امور خارجه این کشور دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار، طرفین گسترش گفتگوهای سیاسی بین دو کشور و توسعه هرچه بیشتر همکاری بین دستگاه سیاست خارجی دو کشور را مورد بررسی قرار دادند. طرفین از نزدیکی دیدگاه ها به مسائل منطقه ای و بین المللی حال حاضر را مورد بحث و بررسی قرار دادند و ابراز امیدواری کردند که ادامه همکاری در چارچوب سازمانهای بین المللی بویژه سازمان ملل متحد تداوم یابد. در پایان بر رایزنی های سیاسی و مذاکرات هیئت های دو کشور در سطوح مختلف مورد تأکید قرار گرفت و به فرصت های گسترده برای تقویت هرچه بیشتر همکاری ها در حوزه های نفت و گاز، نساجی و حمل و نقل مورد اشاره شد.

عشق آباد و ریاض روابط دیپلماتیک را در سال ۱۹۹۲ برقرار کردند. نخستین سفر رسمی رئیس جمهور ترکمنستان به عربستان سعودی در آوریل ۲۰۰۷ انجام شد که در طی آن چند توافق نامه برای همکاری بین دو کشور در زمینه های مختلف از جمله اقتصادی و تجاری به امضاء رسید. دو کشور همچنین به دنبال مشارکت در زمینه سوخت و انرژی، تولید سیمان و همچنین در زمینه کشاورزی از جمله دام و زراعت میباشند.

در پایان این دیدار، رئیس جمهور ترکمنستان از سلمان بن عبدالعزیز آل سعود، پادشاه عربستان و محمد بن سلمان ولیعهد این کشور، برای دیدار از کشورش در زمان مناسب دعوت به عمل آورد.

دیدار وزیر امور خارجه ترکمنستان با رئیس کمیته و دبیر اجرایی کشورهای مشترک المنافع (CIS)

رشید مرودوف وزیر امور خارجه ترکمنستان با لبدوف رئیس کمیته و دبیر اجرایی CIS که برای شرکت در هشتاد و سومین نشست شورای اقتصادی اتحادیه کشورهای مستقل کشورهای مستقل که به عشق آباد سفر کرده است، دیدار و گفتگو نمود.

در ابتدای این جلسه، لبدوف از تلاشهای ترکمنستان در پیشبرد اهداف اصلی و وظایف CIS در چارچوب ریاست این کشور بر اتحادیه کشورهای مشترک المنافع (CIS) در سال جاری قدردانی کرد و گفت: میزبانی موفق اجلاس سران این کشورها در ماه مه سال جاری در عشق آباد، تاثیر مثبت و سهم ارزنده ای در اجرای توافق های به دست آمده و تقویت همکاری بین این کشورها داشته است.

سپس طرفین دستورکار اجلاس آینده شورای اقتصادی کشورهای مشترک المنافع (CIS) را مورد بررسی قرار دادند و موفقیت این اجلاس با هدف تاثیر مثبت و سازنده در همکاری کشورهای عضو اتحادیه در موضوعات مورد علاقه را، به ویژه در زمینه توسعه روابط سیاسی و اقتصادی مورد تاکید قرار دادند. همچنین طرفین در مورد موضوعات مربوط به میزبانی جلسات شورای سران کشورهای مشترک المنافع (CIS) و شورای وزیران امور خارجه این اتحادیه که قرار است در اکتبر سال ۲۰۱۹ برگزار گردد، گفتگو کردند.

افزایش تعداد گردشگران ترکمنستان به ترکیه

وزارت فرهنگ و جهانگردی ترکیه اعلام کرد که در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۹، تعداد ۳۳,۵۰۰ گردشگر ترکمنی از ترکیه بازدید کردند که در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۸ از ۳۰/۶ درصد افزایش برخوردار بوده است. این وزارتخانه می گوید: "سهم شهروندان ترکمنستان در تعداد کل گردشگران خارجی در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۹ به میزان ۵۱/۰ درصد بوده است."

این گزارش خاطر نشان کرده که تعداد ۱۷۰,۵۰۰ گردشگر از ترکمنستان از ژانویه تا ژوئیه ۲۰۱۹ از ترکیه بازدید کرده اند که در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۱۸، از افزایش ۲۰/۳ درصدی برخوردار بوده است. این وزارتخانه همچنین بیان میکند: "سهم شهروندان ترکمنی در تعداد کل گردشگران خارجی به ترکیه از ژانویه تا ژوئیه سال ۲۰۱۹ به میزان ۶۹/۰ درصد بود."

همچنین وزارت فرهنگ و جهانگردی ترکیه، اعلام نمود در ژوئیه ۲۰۱۹ حدود ۶ میلیون ۶۱۷ هزار گردشگر خارجی از ترکیه بازدید کردند که در مقایسه با ژوئیه ۲۰۱۸ به میزان ۱۶/۷ درصد افزایش داشته است. بنابه این گزارش در این دوره تعداد ۱ میلیون ۶۰۰ هزار گردشگر از استانبول و ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار گردشگر از آنتالیا بازدید کرده اند.

براساس گزارش این وزارتخانه، از ژانویه تا ژوئیه سال ۲۰۱۹ تعداد ۲۴ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر گردشگر خارجی از ترکیه بازدید کردند که در مقایسه با ژانویه تا ژوئیه ۲۰۱۸ از افزایش ۱۴/۱ درصد برخوردار بوده است.

پیشنهاد سفیر ارمنستان در ایران جهت خرید گاز از ترکمنستان از طریق سواپ از مسیر ایران

آرتاش تومانیان سفیر ارمنستان در تهران، در جلسه کمیسیون مسائل منطقه ای و همگرایی اوراسیا پیشنهاد کرده است که کشورش گاز طبیعی ترکمنستان را از طریق سوآپ از مسیر ایران خریداری کند.

ریانووستی در این باره گزارش داد. آرتاش تومانیان گفته است "تعرفه گاز روسیه برای ما سودمند است و همیشه پایین تر از قیمت‌های بین المللی بوده است. در عین حال، به گفته وی، "ایده ای وجود دارد که خرید گاز از ترکمنستان برای ما از اهمیت اساسی برخوردار است و گاز این کشور می تواند با عبور از ایران از طریق سوآپ به ارمنستان منتقل شود. به گفته وی، ترکمنستان می تواند گاز را به استان مازندران تحویل دهد و ارمنستان در مرز خود با ایران گاز دریافت کند. تومانیان می گوید: "چنین برنامه مبادله ای به ما اجازه می دهد که ما بتوانیم از ترکمنستان گاز واردات کنیم."

خبرگزاری **ORIENT** ترکمنستان می گوید، اخیراً علاقه به خرید گاز طبیعی ترکمنستان رو به افزایش است و ارمنستان یکی از مشتریان آن است، به ویژه که بنابه گفته خبرگزاری، **RIA Novosti** روسیه، شرکت گازپروم، از ابتدای سال ۲۰۱۹ قیمت گاز در مرزهای گرجستان و ارمنستان را افزایش داده و از ۱۵۰ دلار در هزار متر مکعب در سال ۲۰۱۸ به ۱۶۵ دلار در هزار متر مکعب ۲۰۱۹ افزایش داده است. این خبرگزاری همچنین میگوید رسانه های جمعی بلغارستان گزارش دادند که این کشور نیز در مورد خرید گاز از ترکمنستان از طریق سوآپ با روسیه در حال مذاکره است، اما به نظر میرسد طرح چنین موضوعی برای روسیه خوشایند نیست، زیرا روسیه تمایلی برای سوآپ گاز از طریق مسیر عبوری کشورش به بلغارستان و دیگر کشورهای اروپائی ندارد. این خبرگزاری ترکمنی ابراز می دارد، احتمالاً ارمنستان شانس بیشتری برای خرید گاز ترکمنستان از طریق ایران دارد. زیرا هنگام برگزاری اولین همایش اقتصادی خزر در ماه گذشته، نماینده ایران پیشنهاد داد که این کشور می تواند گاز طبیعی ترکمنستان را از طریق طرح های سوآپ با استفاده از شبکه حمل و نقل گاز در داخل ایران به سایر کشورها عرضه کند و احتمالاً ایروان فرصت مناسبی برای اجرای این طرح دارد.

علاوه بر این، ارمنستان تجربه خرید گاز ترکمنستان از طریق سوآپ را دارد. در سالهای نخست پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، نه تنها ارمنستان، بلکه گرجستان و جمهوری آذربایجان از طریق طرح سوآپ، گاز طبیعی ترکمنستان را خریداری می کردند. نکته اصلی این است که تجارت گاز در حال حاضر از طریق سوآپ در حال توسعه است.

منابع:

www.turkmenistan.gov.tm

www.turkmenistan.ru

www.mfa.gov.tm

www.trend.az

www.Tdh.gov.tm

www.orient.tm

تهیه و تنظیم: طاهری - رایزن اقتصادی سفارت